

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Salamon András ügyvéd által képviselt I.rendű felperes neve (I.r. felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II.r. felperes címe) II. rendű, III.rendű felperes neve (III.rendű felperes címe) III. rendű, IV.rendű felperes neve (IV.r. felperes címe) IV. rendű, V.rendű felperes neve (V.r. felperes címe) V. rendű, VI.rendű felperes neve (VI.r. felperes címe) VI. rendű, VII.rendű felperes neve (VII.r. felperes címe) VII. rendű, VIII.rendű felperes neve (VIII.r. felperes címe) VIII. rendű, IX.rendű felperes neve (IX.r. felperes címe) IX. rendű, X.rendű felperes neve (X.r. felperes címe) X. rendű, XI.rendű felperes neve (XI.r. felperes címe) XI. rendű, XII.rendű felperes neve (XII.r. felperes címe) XII. rendű, XIII.rendű felperes neve (XIII.rendű felperes címe) XIII. rendű, XIV.rendű felperes neve (XIV.r. felperes címe) XIV. rendű, XV.rendű felperes neve (XV.r. felperes címe) XV. rendű, XVI.rendű felperes neve (XVI.r. felperes címe) XVI. rendű, XVII.rendű felperes neve (XVII.r. felperes címe) XVII. rendű, XVIII.rendű felperes neve (XVIII.rendű felperes címe) XVIII. rendű, XIX.rendű felperes neve (XIX.r. felperes címe) XIX. rendű, XX.rendű felperes neve (XX.r. felperes címe) XX. rendű, XXI.rendű felperes neve (XXI.r. felperes címe) XXI. rendű, XXII.rendű felperes neve (XXII.r. felperes címe) XXII. rendű, XXIII.rendű felperes neve (XXIII.r. felperes címe) XXIII. rendű, XXIV.rendű felperes neve (XXIV.r. felperes címe) XXIV. rendű, XXV.rendű felperes neve (XXV.r. felperes címe) XXV. rendű, XXVI.rendű felperes neve (XXVI.rendű felperes címe) XXVI. rendű és a XXVII.rendű felperes neve (XXVII.r. felperes címe) XXVII. rendű felpereseknek a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (1011 Budapest 1 Fő utca 44-50.; levelezési cím: 1440 Budapest, Pf. 1.; ügyintéző: dr. Tóth Gyöngyvér jogtanácsos) által képviselt **Magyar Állam** II. rendű és a dr. Loósz Tamás jogtanácsos által képviselt Budapest Főváros Kormányhivatala (1052 Budapest, Váci u. 62-64.) III. rendű alperesek ellen közigazgatási jogkörben okozott kártérítés iránti perben a Fővárosi Törvényszék 2017. június 1. napján kelt 28.P.25.571/2016/5. számú ítélete ellen a II. rendű alperes által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 343.500 (azaz háromszáznegyvenháromezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Az állam visel a II. rendű alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 1.298.700 (azaz egymillió-kétszázkilencvennyolcezer-hétszáz) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek egyesített keresetükben kérték, hogy a II. rendű alperes elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 339. § (1) bekezdése, másodlagosan a rég. Ptk. 349. § (1) bekezdése, a III. rendű alperes pedig a rég. Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján fizesse

meg a I.r. alperes által elismert felperesi kárigények összege és a biztosító által a felpereseknek megfizetett összegek közötti különbözetet. A különbözet az I. rendű felperesnél 430.653 Ft, a II. rendű felperesnél 772.552 Ft, a III. rendű felperesnél 859.467 Ft, a IV. rendű felperesnél 755.407 Ft, az V. rendű felperesnél 551.194 Ft, a VI. rendű felperesnél 1.281.767 Ft, a VII. rendű felperesnél 542.196 Ft, a VIII. rendű felperesnél 595.555 Ft, a IX. rendű felperesnél 547.136 Ft, a X. rendű felperesnél 634.944 Ft, a XI. rendű felperesnél 634.944 Ft, a XII. rendű felperesnél 634.944 Ft, a XIII. rendű felperesnél 310.707 Ft, a XIV. rendű felperesnél 621.306 Ft, a XV. rendű felperesnél 621.306 Ft, a XVI. rendű felperesnél 708.483 Ft, a XVII. rendű felperesnél 341.265 Ft, a XVIII. rendű felperesnél 396.257 Ft, a XIX. rendű felperesnél 512.628 Ft, a XX. rendű felperesnél 707.191 Ft, a XXI. rendű felperesnél 505.937 Ft, a XXII. rendű felperesnél 505.937 Ft, a XXIII. rendű felperesnél 542.346 Ft, a XXIV. rendű felperesnél 505.937 Ft, a XXV. rendű felperesnél 352.635 Ft, a XXVI. rendű felperesnél 462.328 Ft, a XXVII. rendű felperesnél 898.642 Ft. Kérték a fenti tőkekövetelésük után járó, a régi Ptk. 232. § (3) bekezdése alapján számított késedelmi kamatok, valamint a perköltség megfizetésére kötelezni az alpereseket.

Az elsőfokú bíróság a pert a I. rendű alperessel szemben a 28.P.21.197/2016/17/I. számú végzésével megszüntette.

A II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy az I. rendű felperes részére a biztosító 433.953 Ft-ot fizetett volna meg, mivel az iratok alapján ez az összeg 424.953 Ft volt. Nézete szerint a II. rendű felperes nem bizonyította, hogy a biztosító milyen összegben térítette meg a kárát. Arra hivatkozott, hogy a felperesek és a II. rendű alperes között nem volt szerződéses jogviszony, így kamat nem jár, vitatta a kamat mértékét és annak kezdő időpontját is. Arra hivatkozott, hogy a 90/316/EGK irányelv követelményeinek megfelelően lett átültetve az irányelv a magyar jogba, az irányelvben foglaltakkal azonos szabályozás nem lehet jogellenes.

A III. rendű alperes a kereset elutasítását, a felperesek perköltségben marasztalását indítványozta. Arra hivatkozott, hogy pusztán a jogszabályban meghatározott kötelezettsége elmulasztásáért tartozik felelősséggel, az utazásszervező adatszolgáltatása alapján a megfelelő biztosítékot letétbe helyezte, a III. rendű alperesi jogelődnek pedig nem volt hatásköre arra, hogy a jogszabályban meghatározottól eltérő, azt meghaladó biztosítékot kérjen az utazásszervezőtől.

Az elsőfokú bíróság kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 430.653 Ft-ot, a II. rendű felperesnek 771.982 Ft-ot, a III. rendű felperesnek 859.467 Ft-ot, a IV. rendű felperesnek 755.407 Ft-ot, az V. rendű felperesnek 551.194 Ft-ot, a VI. rendű felperesnek 1.281.767 Ft-ot, a VII. rendű felperesnek 542.196 Ft-ot, a VIII. rendű felperesnek 595.555 Ft-ot, a IX. rendű felperesnek 547.136 Ft-ot, a X. rendű felperesnek 634.944 Ft-ot, a XI. rendű felperesnek 634.944 Ft-ot, a XII. rendű felperesnek 634.944 Ft-ot, a XIII. rendű felperesnek 310.707 Ft-ot, a XIV. rendű felperesnek 621.306 Ft-ot, a XV. rendű felperesnek 621.306 Ft-ot, a XVI. rendű felperesnek 708.483 Ft-ot, a XVII. rendű felperesnek 341.265 Ft-ot, a XVIII. rendű felperesnek 396.257 Ft-ot, a XIX. rendű felperesnek 512.628 Ft-ot, a XX. rendű felperesnek 707.191 Ft-ot, a XXI. rendű felperesnek 505.937 Ft-ot, a XXII. rendű felperesnek 505.937 Ft-ot, a XXIII. rendű felperesnek 542.346 Ft-ot, a XXIV. rendű felperesnek 505.937 Ft-ot, a XXV. rendű felperesnek 352.635 Ft-ot, a XXVI. rendű felperesnek 462.328 Ft-ot, a XXVII. rendű felperesnek 898.642 Ft-ot, továbbá az egyetemlegesen jogosult felpereseknek 1.661.000 Ft perköltséget. Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte egyetemlegesen a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a II. rendű alperesnek 687.000 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a III. rendű alperes a 2016. december 31.

napjával megszűnt Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal jogutódja. A felperesek 2010. évben utazási szerződéseket kötöttek az **A. Kft.** utazásszervezővel. Az **A. Kft.** a 2013/1996.(XII.23.) Korm. rendelet alapján vagyoni biztosítékra vonatkozó biztosítási szerződést kötött a **I.r. alperessel**. Az utazásszervező **A. Kft.** 2010. december 20-án fizetéseképtelenség miatt beszüntette az utazásszervezői tevékenységét, ezért a felperesek nem tudtak elutazni. A **I.r. alperes** a vagyoni biztosítékból az utazási szerződésben meghatározott részvételi díjak 49,15 %-át fizette vissza a felpereseknek. Az elsőfokú bíróság a biztosító által elismert kárigény és a kifizetett összeg különbözetét az I. rendű felperesnél 439.653 Ft-ban, a II. rendű felperesnél 771.982 Ft-ban, a III. rendű felperesnél 859.467 Ft-ban, a IV. rendű felperesnél 755.407 Ft-ban, a V. rendű felperesnél 551.194 Ft-ban, a VI. rendű felperesnél 1.281.767 Ft-ban, a VII. rendű felperesnél 542.196 Ft-ban, a VIII. rendű felperesnél 595.555 Ft-ban, a IX. rendű felperesnél 547.136 Ft-ban, a X. rendű felperesnél 634.944 Ft-ban, a XI. rendű felperesnél 634.944 Ft-ban, a XII. rendű felperesnél 634.944 Ft-ban, a XIII. rendű felperesnél 310.707 Ft-ban, a XIV. rendű felperesnél 621.306 Ft-ban, a XV. rendű felperesnél 621.306 Ft-ban, a XVI. rendű felperesnél 708.483 Ft-ban, a XVII. rendű felperesnél 341.265 Ft-ban, a XVIII. rendű felperesnél 396.257 Ft-ban, a XIX. rendű felperesnél 512.628 Ft-ban, a XX. rendű felperesnél 707.191 Ft-ban, a XXI. rendű felperesnél 505.937 Ft-ban, a XXII. rendű felperesnél 505.937 Ft-ban, a XXIII. rendű felperesnél 542.346 Ft-ban, a XXIV. rendű felperesnél 505.937 Ft-ban, a XXV. rendű felperesnél 352.635 Ft-ban, a XXVI. rendű felperesnél 462.328 Ft-ban, a XXVII. rendű felperesnél 898.642 Ft-ban állapította meg.

A fenti tényállás alapján az elsőfokú bíróság a keresetet részben találta alaposnak.

A II. rendű alperessel szembeni keresetet a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján találta megalapozottnak. Kifejtette, hogy a tagállam által a jogalkotással okozott kár megtérítésének kötelezettsége az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésében rögzített lojalitási klauzula megszegésének jogkövetkezménye. Annak megállapítása körében, hogy milyen feltételekkel érvényesíthető a jogalkotással okozott kár a tagállammal szemben, hivatkozott a Francovich, a Factortame, illetve a Brasserie ügyben hozott ítéletekre. A fenti határozatok alapján megállapítható, hogy az uniós jogot sértő jogalkotással okozott kárért a tagállam - jelen esetben a II. rendű alperes - tartozik helytállással még akkor is, ha a kötelezettségszegő állami szerv perbeli jogképességgel rendelkezik. Kifejtette, hogy a 90/314/EGK tanácsi irányelv átültetése akkor megfelelő, ha alkalmas az irányelvben meghatározott célok elérésére. Az irányelv 7. cikkében előírt eredmény magában foglalja a szervezett utazásban résztvevők számára nyújtandó olyan jogokat, amelyek a szervező és/vagy közvetítő fizetéseképtelensége esetén garantálják az általuk befizetett összegek visszatérítését és az utasok hazaszállítását. Az Európai Unió Bíróságának C-140/97. számon hozott ítélete alapján a 90/314/EGK tanácsi irányelv 7. cikkének helyes értelmezése szerint nem mentesülhet az állam a kárfelelősség alól az utazásszervező gondatlan magatartására hivatkozással. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a II. rendű alperesnek kötelezettsége lett volna a megfelelő fedezet kikényszerítése, ezért nem mentesülhet az utazásszervező felróható magatartására hivatkozással. Rámutatott arra is, hogy nyilvánvalóan alkalmatlan az irányelvben meghatározott célok elérésre az a szabályozás, mely szerint az utazásszervező a saját maga által bejelentett forgalom után becsült fedezetet köteles rendelkezésre bocsátani. Ez esetben az utazásszervező maga határozza meg, hogy milyen fedezetet kíván rendelkezésre bocsátani, ez pedig nem feltétlenül biztosítja a tényleges fedezetet. E körben utalt a magyar jogi szabályozásra, az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996.(XII.23.) Korm. rendelet 8. § (1)-(11) bekezdéseire, valamint a 10. § (1)-(6) bekezdéseire.

Az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű felpereseknek megfizetett összegeket a biztosító nyilatkozata alapján állapította meg. Kitért arra, hogy az I. rendű felperes keresetében valóban elírási, számítási

hiba van, ez azonban azt eredményezi, hogy az I. rendű felperest megillető követelés 9.000 Ft-tal több, mint a keresetben érvényesített követelés, az I. rendű felperesnek azonban joga van arra, hogy a tényleges káránál kevesebbet érvényesítsen a perben. A II. rendű felperes 772.552 Ft összegű kereseti követelése meghaladja a 771.982 Ft-os kárösszeget, ezért a különbség vonatkozásában a bíróság a keresetet elutasította. Megállapította továbbá, hogy a felperesek kártérítési igénye után szerződéses kamat nem jár, annak mértékét sem bizonyították, a régi Ptk. 232. §-ára alapított kamatkövetelés megalapozatlan.

A III. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset az elsőfokú bíróság teljes egészében elutasította arra tekintettel, hogy a III. rendű alperes csak az utazásszervező által bejelentett becsült forgalomnak megfelelő biztosíték letétbe helyezését ellenőrizte, ezáltal a rendeletben foglalt kötelezettségének eleget tett, úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben tőle elvárható volt.

A pertárgy értékét az elsőfokú bíróság 16.233.664 Ft-ban határozta meg. A III. rendű alperes jogi képviselőjének munkadíját a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján 687.000 Ft-ban állapította meg. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján a pereszes II. rendű alperest kötelezte arra, hogy a felperesek jogi képviselőjének munkadíját, valamint az általuk előlegezett 974.000 Ft illetéket fizesse meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a régi Pp. 252. § (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének a régi Pp. 253. § (2) bekezdés szerinti megváltoztatását, a felperesek keresetének elutasítását, egyúttal a felperesek egyetemleges perköltségben marasztalását indítványozta.

Az elsődleges indítványa körében kifejtette, az elsőfokú bíróság súlyos eljárási hibát vétett akkor, amikor az eljárás során nem hozott döntést a per tárgyalásának felfüggesztésére tett indítványáról. A vagyoni biztosíték elégtelensége nem a szabályozással, hanem az utazásszervezővel kapcsolatba hozható személyek által elkövetett bűncselekménnyel áll oksági összefüggésbe. Ennek megállapításához nélkülözhetetlen az alperes által megjelölt büntető eljárás alapját képező irat (vádirat) beszerzése, és annak alapján a felfüggesztésre irányuló indítványról szóló döntés. A II. rendű alperes utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött a felfüggesztésre és az iratbeszerzésre irányuló indítványáról, sőt az elutasításnak indokát sem adta ítéletében, így indokolási kötelezettségének sem tett eleget. A kért iratok beszerzése esetén - álláspontja szerint - bizonyítottá vált volna, hogy jogszabálykövető magatartás esetén a vagyoni biztosíték mértéke a jelen perben érintett utazásszervező esetén is megfelelő volt. Ez pedig kizárja a kártérítési felelősségét.

A másodlagos indítványa körében fenntartotta az elsőfokú eljárás során, 2016. június 15. napján 28.P.21.197/2016/6. szám alatt előterjesztett beadványában foglaltakat, kérte, hogy azt is tekintse az ítélet táblája fellebbezése tartalmának. A beadványban arra hivatkozott, hogy az I. rendű felperesnek a biztosító (helyesen) 424.953 Ft-ot fizetett meg. A II. rendű felperes vonatkozásában hiányolta a biztosító által megfizetett összegekre vonatkozó bizonyítékokat. Az utazási szerződések létrejöttét, a befizetett összegeket és azok jogcímét annyiban ismerte el, amennyiben az arra vonatkozó iratokat a felperes rendelkezésre bocsátotta. Ezen túlmenően hivatkozott arra is, hogy a vízumdíjak és a sztornó biztosítás díja nem esik az irányelv hatálya alá, amennyiben a felperesek által követelt összeg erre kiterjed, úgy annyiban kérte a kereset elutasítását. A kamatfizetés kezdő időpontját is vitatta, nézete szerint nem róható az alperes terhére a felperes késedelmes igényérvényesítéséből fakadó következmény. A kamatfizetés kezdő időpontja legkorábban a kereset II. rendű alperesre történő kiterjesztésének időpontja, azaz 2015. november 24. napja lehet.

A kereset jogalapja körében továbbra is hangsúlyozta, az irányelv átültetésére megfelelően került sor, ennek során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A felperes által hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárás nem állapította meg az alperes kártérítési felelősségét, csak azon körülményeket sorolta föl, amelyeket a kártérítési felelősség megállapítása során a nemzeti bíróságnak vizsgálnia kell. Az irányelv szerint a szabályozásnak azt kell biztosítania, hogy a vagyoni biztosíték alkalmas legyen arra, hogy az irányelvben feltüntetett összegek az utazó számára megtéríthetőek legyenek. Az alperes álláspontja szerint önmagában az a tény, hogy van olyan utazásszervező, akinek a vagyoni biztosítéka nem nyújt elegendő fedezetet a díjak megtérítésére, nem jelenti azt, hogy a szabályozás nem megfelelő. Az elsőfokú ítélet indokolásában megjelölt Európai Bíróság ítéleteinek a tényállása jelentős mértékben eltér a felperesi keresetben foglaltaktól. A megjelölt ítéletekben a tagállamok szabályozása már önmagában a szövegezésében is kisebb mértékben határozza meg a megtérítendő költségek körét, mint azt az irányelv előírja. Ezzel szemben a magyar szabályozás teljes egészében az irányelvben foglaltakat követi szándékában és szövegezésében is. Az EUB 2014. január 16. napján kelt C-430/13. számú végzése sem állapította meg a jogalkotás nem megfelelőségét, csupán felsorolta, hogy melyek azok a szempontok, amelyeket a nemzeti bíróságnak vizsgálnia kell. Az adott vagyoni biztosíték nem megfelelőségét nem általánosságban, hanem az adott ügy, az adott utazásszervező tekintetében kell vizsgálni.

A II. rendű alperes perköltségigényt is előterjesztet a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel a régi Pp. 67. § (1) bekezdés i) pontjában és (2) bekezdésében foglaltakra. Előadta, a II. rendű alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a II. rendű alperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérték. Az elsődleges fellebbezési indítvánnyal kapcsolatban hivatkoztak az Európai Bíróság C-134/11. számú ügyben meghozott ítéletére, annak a 20-23. pontjában foglalt indokolásra. Álláspontjuk szerint ez újból kimondja és megerősíti az irányelv 7. cikkének célját, mely szerint az utasok olyan teljes körű védelmet élvezzenek, amely vitathatatlanul garantálja a befizetett pénzük visszafizetését az utazásszervező fizetéseképtelensége esetén, függetlenül attól, hogy az milyen okok miatt következett be. A másodlagos fellebbezés újdonságot nem tartalmaz. Nézetük szerint nem állapítható meg az irányelv megfelelő átültetése, amikor a II. rendű alperes előtt is ismerten különböző utazásszervezők fizetéseképtelensége következtében utasok százai kerültek a felperesekkel megegyező vagy hasonló helyzetbe.

A II. rendű alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetésével is egyetért a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely miatt a tárgyalás megismétlésére lenne szükség a régi Pp. 252. § (2) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság valóban nem döntött a II. rendű alperesnek a per tárgyalásának felfüggesztésére iránti kérelmről és az iratbeszerzésre irányuló bizonyítási indítványáról. A másodfokú bíróság azonban kiemeli, hogy a per szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy az utazásszervező cég fizetéseképtelensége milyen okból következett be, így az elsőfokú bíróság jogszerűen mellőzte az ügyvezetőkkel szemben indult büntető eljárás iratainak beszerzésére vonatkozó bizonyítási indítványt.

Fentiekre tekintettel nem volt alapos a II. rendű alperesnek a per tárgyalásának felfüggesztésére irányuló kérelme sem. A régi Pp. 152. § (1) bekezdése értelmében, ha a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás büntetőbírói hatáskörbe tartozik, a bíróság a per tárgyalását ennek az eljárásnak a jogerős befejezéséig felfüggesztheti. A jelen per eldöntése azonban nem annak a kérdésnek az elbírálásától függ, hogy az utazásszervező cég ügyvezetőinek bűncselekménye folytán vált-e a vagyoni biztosíték nem megfelelővé. A jelen esetben a 2013/1996.(XII.23.) Korm. rendeletben megfogalmazott három biztosíték közül a biztosítási szerződés megkötésére került sor. A biztosítási szerződés alapján a felek jogviszonyában irányadó, a régi Ptk. 536. § (1) bekezdése értelmében a biztosító meghatározott jövőbeni esemény (biztosítási esemény) bekövetkeztétől függően bizonyos összegnek megfizetésére vagy más szolgáltatás teljesítésére, a biztosított, illetőleg a másik szerződő fél pedig díj fizetésére kötelezi magát. Az nem merült fel, hogy a biztosítási szerződés a díj nem fizetése miatt megszűnt volna. A biztosító nyilatkozatai szerint az utasok kára azért nem térült meg, mert a bejelentett és a jogszabályok alapján jogosnak ítélt kárigények összege a vagyoni biztosíték összegét, 494.000.000 Ft-ot jelentősen meghaladta. A biztosítási szerződések alapján a biztosítási esemény bekövetkeztével a fizetési kötelezettség nem az utazásszervező céget, hanem a biztosítót terheli. Ebből kifolyólag a fellebbező II. rendű alperes sem a kártérítési felelősség alóli mentesülésre, sem pedig az ok-okozati összefüggés hiányára nem hivatkozhat a büntető eljárással összefüggésben. Erre tekintettel a jelen per eldöntése szempontjából nem minősül előzetes kérdésnek a büntető eljárásban hozandó döntés. Mindezeket értékelve az elsőfokú bíróság nem követett el olyan lényeges eljárási szabálysértést - amikor a per tárgyalásának felfüggesztése iránti kérelemről, valamint a vádirat beszerzésére vonatkozó bizonyítási indítvány elutasításáról nem döntött és azt meg sem indokolta - amely miatt az ítéletét a régi Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül kellett volna helyezni.

Nem volt alapos a II. rendű alperes másodlagos fellebbezése sem. A II. rendű alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a 2013/1996.(XII.23.) Korm. rendelet szabályai a 90/314/EGK tanácsi irányelv 7. cikkének megfelelően biztosítják, hogy a fogyasztó az általa befizetett valamennyi összeg visszafizetésére és a hazaszállítására vonatkozóan hatékony biztosítékkal rendelkezzen az utazásszervező fizetéseképtelensége esetén. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a II. rendű alperes a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján kártérítési felelősséggel tartozik az utazásszervező fizetéseképtelensége miatt a felpereseknek vissza nem térített utazási díj erejéig. Helyesen állapította meg azt is, hogy az alperes mint nemzeti jogalkotó elmulasztotta az Európai Községek Tanácsának a szervezett utazási formákról szóló 90/314/EGK irányelv 7. cikkének a nemzeti jogba történő megfelelő átültetését. A 2013/1996.(XII.23.) Korm. rendelet 8. § (3)-(5) bekezdése ugyanis nem biztosítja az utazásközvetítő részére befizetett összeg teljes megtérülésének a lehetőségét. A biztosíték összege alapvetően a tervezett értékesítési árbevétel alapján került meghatározásra, annak bizonyos százalékában. Ezen korlátozott összeg pedig tényszerűen nem alkalmas a felperesek kártérítési igényének a teljes fedezésére. A régi Ptk. 339. § (1) bekezdése értelmében a II. rendű alperes a felelősség alól nem mentesülhet, mert a **Magyar Állam** a jogalkotás során nem az Európai Unió működéséről szóló szerződés 288. cikkének megfelelően járt el.

A II. rendű alperes ezen túlmenően az elsőfokú eljárás során előterjesztett érdemi ellenkérelmében és a fellebbezésében sem hivatkozott olyan, a vagyoni biztosíték kialakításával kapcsolatos konkrét kifogásra, amely miatt a felelősség alól mentesülhetne. A vagyoni biztosítékok körében pedig a megkötött biztosítási szerződések alapján a biztosítót fizetési kötelezettség terhelte. A biztosító leveleiben foglaltak alapján azonban a vagyoni biztosíték összegét jelentősen meghaladták a bejelentett, egyébként a jogszabályok alapján jogosnak ítélt kárigények, ezért került sor azok részbeni megtérítésére csak. A biztosító nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy a vagyoni biztosíték elégtelensége nem az utazásszervezővel kapcsolatba hozható személyek által elkövetett

bűncselekménnyel állt összefüggésben.

Az I. rendű felperest megillető követelés tárgyában az elsőfokú bíróság már utalt arra, hogy valóban elírás, illetve számítási hiba történt, ez azonban azt eredményezi, hogy az I. rendű felperest megillető követelés 9.000 Ft-tal több, mint az általa érvényesített igény. Az ítélet tábla hangsúlyozza, a bíróság döntése a régi Pp. 215. § alapján nem terjedhet túl a kereseti kérelmen.

A II. rendű felperes által érvényesített igény kapcsán a másodfokú bíróság a régi Pp. 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztatta a II. rendű felperest arról, hogy az ő kötelezettsége annak a ténynek a bizonyítása, hogy a biztosító a kárigényből összesen 723.055 Ft-ot térített csak meg. Erre nézve a másodfokú eljárásban a II. rendű felperes csatolta az I.r. alperes 2011. május 5-én kelt levelét, amelyben a biztosító úgy nyilatkozott, a kártérítési alapból 588.448 Ft-ot fizetett meg a II. rendű felperesnek. A II. rendű felperes csatolta azt a bankszámlakivonatát is, amely az átutalás tényét igazolja. Csatolta továbbá a biztosító 2012. február 13-án kelt levelét, mely szerint további 134.607 Ft-ot utal át a II. rendű felperesnek. Az alapeljárásban becsatolt utazási szerződéssel és bankszámlakivonattal együttesen a II. rendű felperes a régi Pp. 164. § (1) bekezdésében írt kötelezettségének megfelelően bizonyította az őt ért kár mértékét.

Az ítélet tábla kiemeli, a vízumdíj és a sztornó biztosítás díja a biztosító levelei szerint nem képezték a kártérítés alapját, a II. rendű alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy ez is elszámolásra került a felperesek javára. A felperesek kamatkövetelését az elsőfokú bíróság elutasította, így e körben a II. rendű alperes alaptalanul sérelmezte annak felszámítását.

A fent kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság régi Pp. 253. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit pedig az indokolás részbeni - a II. rendű felperest ért kár összege, valamint a vízumdíj és a sztornó biztosítás díja körében tett - kiegészítésével a régi Pp. 252. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a II. rendű alperes a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján pervesztes lett, így az ítélet tábla kötelezte őt a pernyertes felperesek javára perköltség megfizetésére. A felperesek egyetemlegesen kérték a másodfokú perköltségük megállapítását, amely az őket képviselő ügyvéd munkadíjából állt. Az ügyvédi munkadíjat a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint az (5) bekezdése alapján határozta meg.

A II. rendű alperes illetékmentessége folytán le nem rótt illetéket az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján.

Budapest, 2018. február 14.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
előadó bíró

Dr. Csányi Terézia Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő